Lietas arhīva Nr. 1A-0218-18/6
ECLI:LV:RIRT:2018:1113.1A33021818.3.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2018.gada 13.novembrī

Rīgas rajona tiesa,

tiesnese K.Evertovska,

piedaloties sūdzības iesniedzējam /pers. A/, aizstāvim A.Svarem, Valsts ieņēmumu dienesta pārstāvim /pers. C/,

atklātā tiesas sēdē izskatīja /pers. A/(turpmāk arī - Sūdzības iesniedzējs) sūdzību par Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektora p.i. D.Pelēkās 2018.gada 6.aprīļa lēmumu Nr.30.7- 22.11/1571.

Aprakstošā daļa

[1] 2018.gada 14.februārī Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk - VID) Nodokļu kontroles pārvaldes Normatīvo aktu ievērošanas kontroles daļas Otrās nodaļas vadītāja /pers. D/ pieņēma lēmumu Nr. NK034386 par SIA "SVIRSOTNE" valdes locekļa /pers. A/saukšanu pie administratīvās atbildības par Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk - LAPK) 165.^{2}pantā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanu, piemērojot naudas sodu 210,00 *euro* un par LAPK 166.^{6}panta pirmajā daļā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanu, piemērojot naudas sodu 250,00 *euro*. Saskaņā ar LAPK 35.panta otro daļu, SIA "SVIRSOTNE" valdes loceklim /pers. A/ galīgais sods noteikts naudas sodu 250,00 *euro* apmērā (lietas 16.-19.lapas).

[2] Nepiekrītot VID amatpersonas 2018.gada 14.februāra lēmumam Nr. NK034386 (turpmāk - Sākotnējais lēmums), /pers. A/ to pārsūdzēja.

Ar VID ģenerāldirektora p.i. D.Pelēkās .gada 6.aprīļa lēmumu Nr.30.7- 22.11/1571 (turpmāk - Lēmums) Sākotnējais lēmums atstāts negrozīts un sūdzība noraidīta (lietas 6.-11.lapas).

[2.1] Iestādes lēmumā norādīts, ka VID amatpersonas 2017.gada 14.decembrī uzsāka un 2018.gada 10.janvārī pabeidza SIA "SVIRSOTNE" (turpmāk arī – Sabiedrība) tematisko pārbaudi. Minētās pārbaudes laikā konstatēts, ka Sabiedrības norēķiniem ar darījuma partneriem periodā no 2017.gada 1.aprīļa tiek izmantots norēķinu konts Nr.2287740000260008%320000020 BANK SP0LDZIELCZ7 WMAZOWIECKIEM, kas nav deklarēts VID, tādejādi Sabiedrībai pārkāpjot likuma "Par nodokļiem un nodevām" 15.panta trešās daļas 9.punktā noteikto pienākumu deklarēt VID ārvalstīs atvērtos pieprasījuma noguldījumu kontus 30 dienu laikā pēc to atvēršanas, atbildība par ko noteikta LAPK 165.^{2}pantā.

Ņemot vērā LAPK 14.^{1} panta nosacījumus un to, ka LAPK 165.^{2}pantā nav noteikta juridiskās personas atbildība, atbildība piemērojama /pers. A/ kā Sabiedrības valdes loceklim, kura pienākumos ietilpst likuma "Par nodokļiem un nodevām" 15.panta trešās daļas 9.punkta nosacījumu izpilde.

Iestādes lēmumā konstatēts, ka /pers. A/ normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā nesniedzot ziņas VID par komercsabiedrības ārvalstīs atvērtajiem kontiem, viņš pamatoti saukts pie administratīvās atbildības, piemērojot LAPK 165.^{2} pantā noteikto naudas sodu.

Iestāde, izvērtējot LAPK 165.^{2} pantā noteikto naudas soda apmēru, konstatējusi, ka nav pamata piemērot LAPK 21.panta nosacījumus un atbrīvot Sūdzības iesniedzēju no administratīvās atbildība, jo likumdevējs, nosakot pietiekami lielus naudas sodus, ir uzskatījis, ka pārkāpumi, kas ir saistīti ar ārvalstīs atvērto norēķinu kontu nedeklarēšanu VID minēto reģistrēšanās kārtību reglamentējošajos normatīvajos aktos noteiktajos termiņos paši par sevi pēc savas būtības nevar būt maznozīmīgi.

Iestāde, izvērtējot Sūdzības iesniedzēja norādītos argumentus, ka administratīvo pārkāpumu viņš izdarījis aiz neuzmanības, jo domājis, ka VID rīcībā ir informācija par Sabiedrībai piederošo kontu, lēmumā Sūdzības iesniedzējam piemērojusi naudas sodu LAPK 165.^{2}panta sankcijā noteiktajā minimālajā apmērā.

[2.2] Iestādes lēmumā konstatēts, ka tematiskās pārbaudes laikā netika uzrādīts Sabiedrības vadītāja apstiprināts grāmatvedības kontu plāns un netika uzrādīts Sabiedrības hronoloģiskās uzskaites reģistrs par periodu no 2017.gada 1.aprīļa līdz 30.septembrim, līdz ar to nav iespējams konstatēt, vai ieraksti grāmatvedības reģistros veikti savlaicīgi un pilnīgi.

Pārbaudes laikā papildus konstatēts, ka attaisnojuma dokumentiem nav norādīti ieraksta kārtas numuri, kā arī nevar izsekot no SIA "DEPO DIY" iegādāto preču tālākai virzībai. No Sabiedrības uzrādītajiem dokumentiem nevar konstatēt, kā iegādātie celtniecības materiāli ir saistīti ar Sabiedrības saimniecisko darbību, kur no SIA "DEPO DIY" iegādātie materiāli izmantoti, kā veikta apmaksa par materiāliem, ar kādu transportlīdzekli celtniecības materiāli transportēti uz pavadzīmēs norādīto piegādes adresi. Bez tam Sabiedrība norādīta kā kravas pārvadātājs, lai gan Ceļu satiksmes drošības direkcijā nav reģistrēti Sabiedrībai piederoši transportlīdzekļi, kā arī pārbaudes laikā netika uzrādīti dokumenti par automašīnas izmantošanu citā veidā (piemēram, noma). Netika iesniegti SIA "DEPO DIY" pavadzīmju oriģināli un apmaksas dokumenti, kā arī /pers. A/ noformētā avansa norēķina Nr.Av.nor.-1 no 2017.gada 1. aprīļa līdz 30.septembrim oriģināls.

Sabiedrības uzrādītajos grāmatvedības reģistros redzams, ka SIA "VEIKSMES STUDIJAS" izrakstījusi sabiedrībai rēķinus par telpas nomu, bet netika iesniegts rēķinos norādītais nomas līgums Nr.VS-2016/1, līdz ar to nevar konstatēt, kādas telpas Sabiedrība nomā no SIA "VEIKSMES STUDIJAS", kā arī, vai izdevumi par telpas nomu ir saistīti ar Sabiedrības saimniecisko darbību.

Papildus Iestāde lēmumā norādījusi, ka tematiskās pārbaudes laikā nav bijis iespējams konstatēt, pie kuras preču grupas attiecas no SIA "TABO" iegādātās preces, kuras piegādātās SIA "VEIKSMES STUDIJAS". Bez tam norādīta preču izsniegšanas un saņemšanas adrese, kas nav nedz SIA "TABO", nedz Sabiedrības reģistrētā saimnieciskās darbības veikšanas vieta VID. Tāpat nevar konstatēt, pie kuras preču grupas attiecas Sabiedrības izrakstītajās SIA "VEIKSMES STUDIJAS" pavadzīmēs par preču piegādi norādītās preces.

Ņemot vērā minēto, Iestāde lēmumā konstatējusi, ka Sabiedrības tematiskās pārbaudes laikā grāmatvedības sniegtā informācija nav patiesa, pilnīga un saprotama, un no tās nav iespējams gūt skaidru priekšstatu par SIA "SVIRSOTNE" saimniecisko darbību, finansiālo stāvokli, tās darbības

rezultātiem, kā arī izsekot katra darījuma norisei.

Lēmumā konstatēts, ka Sūdzības iesniedzējs nav ievērojis grāmatvedības kārtošanas nosacījumus, kas noteikti likuma "Par grāmatvedību" 2. un 7.pantā un 2003.gada 21.oktobra Ministru kabineta noteikumu Nr.585 "Noteikumi par grāmatvedības kārtošanu un organizāciju" (turpmāk - MK noteikumi Nr.585) 2., 7.[1], 8.. 8.[4], 18.,·32., 41.[1] 1., 42.punktu.

Iestāde Lēmumā atsaukusies uz likuma "Par grāmatvedību" 3.pantu, kurā noteikts, ka komercsabiedrības vadītājs organizē grāmatvedības kārtošanu atbilstoši šā likuma prasībām, kontekstā ar Komerclikuma 221.panta pirmās daļas nosacījumiem par valdi kā sabiedrības izpildinstitūciju, secinot, ka valdes loceklis ir juridiskas personas likumiskais pārstāvis, kas pārstāv sabiedrību tiesiskajās attiecībās. Līdz ar ko likumdevējs komersantam uzlicis par pienākumu kārtot attaisnojuma dokumentus atbilstoši normatīvo aktu prasībām.

Sūdzības iesniedzēja kā Sabiedrības valdes locekļa darbībās pamatoti konstatēts normatīvajos aktos noteikto grāmatvedības kārtošanas prasību pārkāpums, par kuru paredzēta atbildība LAPK 166.[6]panta pirmajā daļā.

Iestādes lēmumā, atsaucoties uz Pievienotās vērtības nodokļa likuma 134.panta otrajā daļā noteikto nodokļa maksātāja pienākumu veikt pietiekami precīzu darījumu uzskaiti, lai VID varētu pārbaudīt nodokļa piemērošanu, norādīts, ka grāmatvedības jomu reglamentējošajos normatīvajos aktos nav noteikts, ka komersantiem, noformējot darījumu attaisnojuma dokumentus, ir iespēja neiekļaut informācijas apjomu, par kuru ir panākta mutiska vienošanās. Līdz ar ko kā nepamatots noraidīts Sūdzības iesniedzēja arguments par mutiskas vienošanās esamību, kas nav atspoguļota Sabiedrības grāmatvedības dokumentos.

[2.3] Apstākļi, kas atbilstoši LAPK 34.pantā noteiktajam pastiprina atbildību par administratīvo pārkāpumu, Iestādes lēmumā nav konstatēti.

Iestāde konstatējusi LAPK 33.pantā noteikto atbildību mīkstinošo apstākli – konstatējot, ka 2018.gada 2. februārī sabiedrība sniegusi VID ziņas par ārvalstī atvērto norēķinu kontu Nr.22877400002600896320000020 BANK SPOLDZIELCZY WMAZOWIECKIEM. Ņemot vērā šo apstākli, kā arī to, ka Sūdzības iesniedzējs nolaidīgi izturējies pret normatīvajos aktos noteiktā pienākuma deklarēt VID ārvalstīs atvērtu norēķinu kontu ilgstošā laika periodā (vismaz kopš 2017.gada 1.aprīļa), Iestāde secinājusi, ka /pers. A/ par LAPK 165.[2] pantā paredzēto pārkāpumu piemērotais naudas sods sankcijas minimālajā apmērā ir samērīgs un atbilst LAPK 22.pantā minētajam mērķim.

Ievērojot to, ka grāmatvedības uzskaites būtība un galvenais uzdevums ir nodrošināt komercsabiedrības grāmatvedības reģistros patiesu un pilnīgu informāciju par tās saistībām, saimnieciskās darbības rezultātiem un finanšu stāvokli, bet /pers. A/, pieļaujot vairākus grāmatvedības kārtošanas jomu reglamentējošo normatīvo aktu pārkāpumus, konkrētajā gadījumā ir apgrūtinājis VID amatpersonām veikt likuma "Par nodokļiem un nodevām" 18.panta pirmās daļas 2.punktā noteiktos pienākumus, t.i., kontrolēt nodokļu un nodevu, kā arī citu valsts noteikto maksājumu aprēķināšanas un maksāšanas pareizību, kas var aizskart valsts un sabiedrības kopējās intereses un var radīt būtiskas nodokļu sekas, kā arī liedzis gūt patiesu priekšstatu par Sabiedrības finansiālo stāvokli un par komercsabiedrības saimnieciskajiem darījumiem noteiktā laika posmā, Iestāde atzinusi, ka tas pēc savas būtības nevar tikt atzīts par maznozīmīgu.

Iestāde secinājusi, ka administratīvais sods 250 *euro* apmērā par LAPK 166.[6]panta pirmajā daļā paredzēto pārkāpumu ir samērīgs un atbilst LAPK 22.pantā minētajam mērķim.

[2.4] Attiecībā uz Sūdzības iesniedzēja lūgumu dot iespēju veikt naudas soda samaksu 15 dienu laikā ar 50% samazinājumu, Iestāde norādījusi, ka lemt par personas nosacītu daļēju artbrīvošanu no soda samaksas ir tiesīga amatpersona administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanas laikā, līdz ar to, ņemot vērā, ka administratīvā pārkāpuma lieta jau ir izskatīta, VID ģenerāldirektoram nav pamata lemt par nosacītu daļēju atbrīvošanu no soda samaksas.

[3] Nepiekrītot Lēmumam, Sūdzības iesniedzējs vērsās Rīgas rajona tiesā (lietas 91.-93.lapas).

Sūdzībā norādīti šādi argumenti.

[3.1] Iestādes lēmumā nav vērtēti konstatētie fakti atbilstoši LAPK 21.panta nosacījumiem, nevērtējot pārkāpuma maznozīmību.

Sūdzības iesniedzējs norāda, ka ar izdarīto administratīvo pārkāpumu kaitējums sabiedrībai nav nodarīts, jo ar nereģistrēto kontu veiktās darbības tika pilnībā uzskaitītas Sabiedrības grāmatvedības dokumentos.

[3.2] No Valsts kontroles revīziju ziņojumiem redzams, ka pats VID pieļauj kļūdas, bet grāmatvedības uzskaitē konstatētās kļūdas VID nerada nekādu atbildību un netiek lemts par administratīvo sodīšanu. Tā vietā, lai sniegtu ieteikumus, kā novērst VID pārbaudē konstatētos trūkumus, Sabiedrība ir sodīta, piemērojot administratīvo atbildību.

[3.3] uzskata, ka LAPK 166.[6]pants piemērots nepamatoti, jo attaisnojuma dokumenti VID tika iesniegti pilnībā, vienīgais trūkums bijis, ka dažu dokumentu oriģinālu vietā bijušas kopijas.

Ņemot vērā minēto, uzskata, ka soda piemērošanas gadījumā, bija nosakāms sods minimālajā apmērā, kas atbilst 70,00 *euro*. Kā arī Iestādes lēmumā nav vērtēta iespēja samazināt piemērojamo sodu par 50 procentiem, ja soda nomaksa tiktu veikta 15 dienu laikā.

[3.4] Norāda, ka tematiskās pārbaudes laikā tika iesniegts gan kontu plāns, gan hronoloģiskais uzskaites reģistrs, kā arī sniegti paskaidrojumi, ka SIA "DEPO DIY" iegādātās preces tika izmantotas struktūrvienības uzturēšanai un remontdarbu veikšanai.

[3.5] Sūdzības iesniedzējs norāda, ka telpu nomas līgums vairākkārt tika iesniegts VID citās pārbaudēs, līdz ar ko uzskata, ka prasījums iesniegt šos dokumentus atkārtoti nav pamatots. Tematiskās pārbaudes ietvaros Sabiedrība norādījusi uz Civillikumā atļauto mutisko vienošanos, bet šis iebildums tika ignorēts.

[3.6] Preces, kas iegādātas no SIA "TABO" ir skaidri definētas, norādot gan nosaukumu, gan daudzumu, līdz ar ko nesaprot nepieciešamību norādīt speciālas preču grupas.

[4] Ar Rīgas rajona tiesas tiesneses 2018.gada 18.jūnija lēmumu nolemts pieņemt Sūdzības iesniedzēja sūdzību, ierosināt tiesvedību un noteikt lietas izskatīšanu mutvārdu procesā, paziņojot lietas dalībniekiem par tiesas sēdes datumu un laiku (lietas 95.lapa).

[5] Tiesas sēdē Sūdzības iesniedzējs sūdzību uzturēja uz sūdzībā norādītajiem argumentiem.

Paskaidro, ka Sabiedrība strādā pēc sociālās uzņēmējdarbības principiem ar niecīgu uzcenojumu, vairumtirdzniecībā tirgojot bērnu autiņbiksītes un salvetes. Sūdzības iesniedzējs Sabiedrībā ir vienīgais valdes loceklis un ienākumi mēnesī ir ap 360 *euro*, apgādājamo personu nav.

Norāda, ka Sabiedrību iegādājies no citas personas un iegādes laikā šis ārpus Latvijas reģistrētais konts jau bija izveidots. Kontu izmantojis vairākkārtīgi. Paskaidro, ka preces tika nogādātas tieši veikalam, kas tās tirgoja SIA "Veiksmes studija" Republikas laukumā 3, Rīgā.

Par dokumentu uzrādīšanu VID norāda, ka pats personīgi iesniedzis dokumentus un VID darbinieki Tematiskās pārbaudes aktā atzīmējuši iesniegtos dokumentus. Līgums bijis noslēgts mutiski, to arī VID darbiniekiem paskaidrojis.

Paskaidro, ka SIA "SVIRSOTNE" neko neražo, bet gan nodarbojas ar preču glabāšanu, marķēšanu un šķirošanu, ko izmantojis tirgojamās preces novietošanai.

Neapstrīd grāmatvedības reģistra kārtas numura nenorādīšanu, bet uzskata, ka konstatētais pārkāpums nav radījis nekādu kaitējumu. Iepriekš administratīvos pārkāpumus nav izdarījis.

[6] Tiesas sēdē Sūdzības iesniedzēja aizstāvis A.Svare paskaidroja, ka pirms diviem gadiem noziedzīgi iegūtu līdzekļu apkarošanas iestāde, veicot pārbaudi, apturējusi Sabiedrības konta darbību, bet pārkāpums netika konstatēts. Tomēr, neņemot vērā, ka pārkāpuma nebija, AS "Swedbank" kur atradās Sabiedrības konts atteica sadarboties. Vēršoties DNB Nord bankā, konta atvēršana atteikta, bez pamatojuma, vien atsaucoties uz bankas iekšējo kārtību. Lai Sabiedrība varētu turpināt uzņēmējdarbību, konts reģistrēts ārpus Latvijas. Sūdzības iesniedzējs nav zinājis, ka šis konts reģistrējams VID. Tematiskajā pārbaudē konstatētais norāda, ka visas darbības ar kontu grāmatvedības dokumentos tika uzskaitītas un bija likumīgas, līdz ar ko uzskata, ka VID varēja piemērot LAPK 21.panta nosacījumus un atzīt pārkāpumu par maznozīmīgu. Paskaidro, ka piedalījās VID veiktajā tematiskajā pārbaudē un personīgi uzrādījis gan konta reģistru, gan konta plānu. Visi uzrādītie dokumenti tika norādīti VID sastādītajā aktā. Paskaidro, ka VID veica vairākas pārbaudes.

Uzskata, ka, nepiemērojot LAPK 21.panta nosacījumus, VID varējis piemērot LAPK 276.[1]pantu, daļēji atbrīvojot no naudas soda samaksas, nosakot ka parāds samaksājams 15 dienu laikā. Vadoties no tiesiskās paļāvības principa, nesaprot kāpēc VID šādu iespēju Sūdzības iesniedzējam nav piedāvājis, jo LAPK 165.[2]pantā norādīto pārkāpumu Sūdzības iesniedzējs atzinis.

Attiecībā par pārkāpuma izdarīšanu, kas norādīts LAPK 166.[6]panta pirmajā daļā, Sūdzības iesniedzējs atzīst, ka dažiem dokumentiem par plauktu iegādi, kas saistīts ar sabiedrības saimniecisko darbību, VID netika uzrādīti dokumentu oriģināli, bet bija iesniegtas dokumentu kopijas. Uzskata par strīdīgu jautājumu, vai šajā gadījumā VID bija jāpiemēro LAPK 166.[6]panta pirmā daļa, kur noteikta atbildība par grāmatvedības un pārskatu iesniegšanas nosacījumu pārkāpšanu, jo VID pārbaudē nav pieminēts pārskats, ko Sabiedrība nebūtu iesniegusi. Bez tam dokumentu oriģinālu neesamība, pastāvot dokumentu kopijām, nav radījusi kaitējumu sabiedrībai, līdz ar ko uzskata, ka par konstatēto pārkāpumu VID varēja izteikt brīdinājumu. Norāda, ka, pārbaudot Sabiedrības darījumus, pārkāpumi netika konstatēti, Sabiedrības pieļautās kļūdas nav nozīmīgas, savukārt VID konstatēto pārkāpumu nozīmību nav izvērtējis. Uzskata, ka VID piemērotais sods ir pārāk bargs, kā arī VID varēja piemērot soda samazināšanu, nosakot pienākumu samaksāt sodu 50 % apmērā 15 dienu laikā, tādā veidā taupot arī administratīvos resursus. Norāda, ka Sūdzības iesniedzējs VID konstatētos pārkāpumus atzīst. Pieļautas nelielas kļūdas, taču piemērota neadekvāta sankcija.

[7] Tiesas sēdē Iestādes pārstāvis norādīja, ka Lēmums ir pamatots un likumīgs un Sūdzība ir noraidāma. Papildus norādīja, ka Sūdzībā iekļautie argumenti jau ir izvērtēti pārsūdzētajā Lēmumā.

Norādīja, ka par LAPK 165.[2]pantā norādīto administratīvo pārkāpumu Sūdzības iesniedzējam piemērots pantā noteiktais minimālais naudas sods 210,00 *euro* apmērā. Savukārt minimālā naudas soda apmērs norāda, ka šis pārkāpums nav uzskatāms par maznozīmīgu. Papildus norāda, ka VID pārbaudē konstatētais konts izmantots ilgstošā laika periodā, ko apstiprina arī Sūdzības iesniedzējs.

Par LAPK 166.[6]panta pirmajā noteiktā pārkāpuma konstatēšanu iestādes pārstāvis paskaidro, ka VID veiktajā tematiskajā pārbaudē konstatētas vairākas epizodes, kā arī konstatētie pārkāpumi ir turpināti ilgstošā laika periodā, līdz ar ko tiem raksturīgs sistemātiskums un LAPK 21.pants nav piemērojams.

Iestādes pārstāvis par LAPK 276.[1]pantā noteikto iespēju daļēji atbrīvot no naudas soda samaksas paskaidro, ka Sūdzības iesniedzējs tika aicināts ierasties VID 2018.gada 30.janvārī piedalīties protokola sastādīšanā. Sūdzības iesniedzējs iesniedza lūgumu sastādīt protokolu bez viņa klātbūtnes, nenorādot, ka atzīst pārkāpumus, bet gan gluži pretēji – norādot, ka pārkāpumi nav izdarīti. Nosacītu daļēju atbrīvošanu no soda nebija iespējams piemērot, jo nepastāvēja LAPK 276.[1]panta otrās daļas 1. un 7. punktā noteiktie obligātie priekšnosacījumi.

Iestādes pārstāvis norāda, ka lietas materiālos neatrodas nekādi pierādījumi, kas apstiprinātu Sūdzības iesniedzēja apgalvojumu par dokumentu: hronoloģisko uzskaites reģistru un konta plānu uzrādīšanu VID darbiniekiem tematiskās pārbaudes ietvaros, arī tematiskās pārbaudes aktā informācija par šo dokumentu iesniegšanu nav norādīta. Pieļauj, ka šie dokumenti uzrādīti VID citā pārbaudē.

Pamatojoties uz minēto, konstatējot likuma "Par nodokļiem un nodevām" 15.panta trešās daļas 9.punktā noteiktā pienākuma deklarēt VID ārvalstīs atvērtos pieprasījuma noguldījumu kontus 30 dienu laikā pēc to atvēršanas pārkāpumu, Sūdzības iesniedzējam piemērota administratīvā atbildība, kas noteikta LAPK 165.[2] pantā.

Savukārt par LAPK 166.[6]panta pirmajā daļa noteiktā administratīvā atbildība par grāmatvedības, pārskatu iesniegšanas un statistiskās informācijas noteikumu neievērošanu Sūdzības iesniedzējam piemērota, konstatējot likuma "Par grāmatvedību" 2.panta pirmajā un otrajā daļā ietverto grāmatvedības kārtošanas nosacījumu pārkāpumu, atbilstoši minētā panta trešajā daļā noteiktajam, ka atbildība piemērojama uzņēmuma vadītājam. Bez tam Sūdzības iesniedzējs ir pārkāpis likuma "Par grāmatvedību" 7.panta pirmajā daļā noteikto, ka grāmatvedības reģistros ieraksti izdarāmi, pamatojot tos ar attaisnojuma dokumentiem.

Paskaidro, ka protokolā norādītais likuma "Par nodokļiem un nodevām" 15.panta pirmās daļas 11.punkts ietverts kā pakārtotā tiesību norma, kurā noteikts Sūdzības iesniedzēja vispārīgs pienākums iesniegt nodokļu administrācijai pieprasītos dokumentus, kuri izmantoti nodokļu aprēķināšanai.

Norāda, ka Sūdzības iesniedzējs uz attaisnojuma dokumentiem nenorādot kārtas numuru nav ievērojis 2003.gada 21.oktobra Ministru kabineta noteikumu Nr.585 "Noteikumi par grāmatvedības kārtošanu un organizāciju" 8.punkta nosacījumus un vienlaicīgi arī minēto noteikumu 18.punkta nosacījumu par hronoloģisku reģistru veikšanu, kas VID netika iesniegti. VID tematiskajā pārbaudē konstatēta Sūdzības iesniedzējam noformēta avansa norēķina kopija, bez tam šis dokuments iesniegts bez paraksta, līdz ar ko tam nav juridiska spēka un nav ievēroti minēto Ministru kabineta noteikumu 8.[4] punkta nosacījumi. Minēto noteikumu 32.punkts attiecas uz epizodi, kad attaisnojuma dokumentiem nebija grāmatvedības reģistra kārtas numura. Minēto noteikumu 41.[1]punktā norādīta definīcija, kas ir grāmatvedības kontu plāns un 42.punkts norāda, kas ir pie administratīvās atbildības saucamais subjekts. Kā arī atsauce uz Komerclikumu iekļauta lai precizētu, kura persona uzskatāma par šo subjektu.

Papildus paskaidro, ka likuma "par grāmatvedību" 7.panta pirmās daļas 10.punktā norādītais pārkāpums konstatēts, jo Sūdzības iesniedzējs precīzi nav norādījis sabiedrības saimnieciskā darījuma aprakstu – no iesniegtajiem dokumentiem nav iespējams konstatēt ar kādu transporta līdzekli pārvietoti Sabiedrības iegādātie celtniecības materiāli.

Precizē, ka Protokolā norādīts par kuriem konstatētajiem pārkāpumiem Sūdzības iesniedzējam piemērota LAPK noteiktā administratīvā atbildība.

Paskaidro, ka LAPK 166.[6]panta pirmajā daļā noteiktais papildsods Sūdzības iesniedzējam netika piemērots, jo iepriekš pārkāpumi Sabiedrības darbībā nav konstatēti.

Motīvu daļa

[5] Noklausījusies Sūdzības iesniedzēja, aizstāvja un Iestādes pārstāvja paskaidrojumus, pārbaudījusi un novērtējusi lietā esošos pierādījumus, tiesa atzīst, ka sūdzība par Lēmumu nav pamatota, tādēļ noraidāma un Lēmums ir atstājams negrozīts.

[6] Saskaņā ar Latvijas APK 289.^{6} panta septīto daļu tiesa, izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, izlemj, vai ir noticis administratīvais pārkāpums, vai persona, kuru sauc pie administratīvās atbildības, ir vainīga administratīvā pārkāpuma izdarīšanā, vai persona ir sodāma par šo pārkāpumu, vai ir apstākļi, kas pastiprina vai mīkstina atbildību un kāds administratīvais sods piemērojams personai.

[7] Tiesa konstatē, ka iesniegtā sūdzība pēc tās satura ir gandrīz identiska sūdzībai, kas iesniegta Iestādei. Tiesai iesniegtajā sūdzībā nav norādīts uz jauniem apstākļiem, faktiem, pierādījumiem vai argumentiem, kuri nebūtu zināmi un izvērtēti Iestādes Lēmumā un būtu par pamatu Iestādes lēmuma atcelšanai. Fakts, ka persona, kura saukta pie administratīvās atbildības, pauž atšķirīgu viedokli un nonāk pie citiem secinājumiem, pats par sevi nevar kalpot par pamatu, lai atceltu Lēmumu, savukārt Sūdzības iesniedzēja nepiekrišana Iestādes pierādījumu vērtējumam nevar tikt uzskatīta par likuma normu pārkāpumu un būt par pamatu lēmuma atcelšanai.

Izvērtējot Sūdzībā norādītos argumentus, pārbaudot Lēmuma pamatojumu, tiesa atzīst, ka Iestāde ir pareizi novērtējusi lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus.

Iepazinusies ar Lēmumā minētajiem argumentiem un apsvērumiem kopsakarā ar tiesas sēdē sniegtajiem pušu paskaidrojumiem un lietā esošajiem rakstveida pierādījumiem, tiesa secina, ka Iestāde pārkāpuma apstākļus novērtējusi pareizi, vispusīgi un pilnīgi, kā arī Iestādes secinājumi pamatoti ar lietā noskaidrotiem faktiskajiem apstākļiem, pareizi piemērojot atbilstošās tiesību normas, tāpēc saskaņā ar Latvijas APK 289.^{13}panta trešo daļu tiesa pievienojas Iestādes motivācijai. Tiesa atzīst, ka Iestādes konstatētie faktiskie un tiesiskie apstākļi un uz tiem balstītie secinājumi ir pareizi, tādēļ pilnībā pievienojas Lēmuma motivācijai un to neatkārto.

[8] LAPK 165.^{2}pantā noteikta administratīvā atbildība par nereģistrēšanos nodokļu maksātāju reģistrā minēto reģistrēšanās kārtību reglamentējošajos normatīvajos aktos noteiktajos termiņos, par ziņu nesniegšanu, par nepareizu ziņu sniegšanu, kā arī par neizstāšanos no nodokļu maksātāju reģistra normatīvajos aktos paredzētajos gadījumos, paredzot naudas sodu no divsimt desmit līdz trīssimt piecdesmit *euro* apmērā.

Lietā nav strīds par to, ka Sabiedrības norēķiniem ar darījuma partneriem periodā no 2017.gada 1.aprīļa tika izmantots norēķinu konts Nr. 22877400002600896320000020 BANK SP0LDZIELCZ7 WMAZOWIECKIEM, kurš nebija deklarēts VID.

Saskaņā ar LAPK 14.^{1} pantu un to, ka LAPK 165.^{2}pantā nav noteikta juridiskās personas atbildība, atbildība piemērojama /pers. A/ kā Sabiedrības valdes loceklim, kura pienākumos ietilpst likuma "Par nodokļiem un nodevām" 15.panta trešās daļas 9.punkta nosacījumu izpilde.

Sūdzības iesniedzējs norāda, ka pārkāpumu pieļāvis aiz neuzmanības, jo domājis, ka VID rīcībā ir informācija par minēto kontu. Bez tam Sūdzības iesniedzējs norāda, ka visas darbības ar minēto kontu tika uzskaitītas Sabiedrības grāmatvedībā, kā arī nekāds kaitējums valstij un sabiedrībai nav nodarīts, līdz ar ko Iestāde nepamatoti nav vērtējusi lietas apstākļus atbilstoši LAPK 21.panta nosacījumiem.

Tiesa norāda, ka minētais Sūdzības iesniedzēja arguments ir pretrunā lietas materiāliem, jo no pārsūdzētā Lēmuma redzams, ka Iestāde ir izvērtējusi LAPK 21.panta piemērošanas iespējamību, konstatējot, ka *"konkrētajā gadījumā nav pamata piemērot LAPK 21.pantā paredzēto iespēju atbrīvot /pers. A/ no administratīvās atbildības, jo LAPK 165.^{2}panta sankcija nosaka soda apmēru no divsimt desmit līdz trīssimt piecdesmit euro un tas nozīmē, ka likumdevējs, nosakot pietiekami lielus naudas sodus, ir uzskatījis, ka pārkāpumi, kas ir saistīti ar ārvalstīs atvērto norēķinu kontu nedeklarēšanu VID minēto reģistrēšanās kārtību reglamentējošajos normatīvajos aktos noteiktajos termiņos paši par sevi pēc savas būtības nevar būt maznozīmīgi"*.

Tiesa pievienojas šim secinājumam un norāda, ka Sūdzības iesniedzēja norādītie apstākļi, ka pārkāpumu pieļāvis aiz neuzmanības, visas darbības ar minēto kontu tika uzskaitītas Sabiedrības grāmatvedībā, kā arī nekāds kaitējums valstij un sabiedrībai netika nodarīts, paši par sevi nevar būt pamats atbrīvošanai no administratīvās atbildības. Piemērojot LAPK 165.^{2} pantā noteikto naudas sodu sankcijas minimālajā apmērā, Iestāde pareizi novērtējusi pārkāpuma raksturu, tajā skaitā to, ka pārkāpums noticis ilgstošā laika posmā (no 2017.gada 1.aprīļa) un ņēmusi vērā atbildību mīkstinošo apstākli – Sabiedrība 2018.gada 2.februārī VID sniegusi ziņas par Sabiedrības ārvalstīs atvērto norēķinu kontu.

Tiesa secina, ka izskatāmajā lietā nav pamatota LAPK 21.panta nosacījumu piemērošana, kas pieļaujama vienīgi konstatējot, ka izdarītais pārkāpums ir tik nebūtisks, ka par to pārkāpējam nav nepieciešams uzlikt sodu, bet ir pietiekami izteikt mutvārdu aizrādījumu.

Arī tiesu praksē norādīts, ka iestāde pareizi izvērtē pārkāpuma raksturu, piešķirot nozīmi apstāklim, ka nenodrošinot VID ar pilnvērtīgu informāciju, rodas risks izvairīties no maksājumiem valsts budžetā, kas ir uzskatāms par būtisku valsts un sabiedrības interešu aizskārumu *(sk. Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijas 2018.gada 19.janvāra spriedumu lietā Nr. 130062416 (104AA-0005-18/6).*

[9] Saskaņā ar LAPK 166.^{6}panta pirmo daļu par normatīvajos aktos noteikto grāmatvedības kārtošanas nosacījumu neievērošanu, gada pārskatu, konsolidēto gada pārskatu, paziņojumu par maksājumiem pārvaldes iestādēm vai konsolidēto paziņojumu par maksājumiem pārvaldes iestādēm neiesniegšanu attiecīgajos normatīvajos aktos noteiktajos termiņos vai nepilnīgu iesniegšanu attiecīgajām valsts institūcijām - uzliek naudas sodu fiziskajām personām vai valdes loceklim no septiņdesmit līdz četrsimt trīsdesmit euro, atņemot valdes loceklim tiesības ieņemt noteiktus amatus komercsabiedrībās vai bez tā.

Likuma "Par grāmatvedību" 2.panta pirmā daļa noteic, ka uzņēmuma pienākums ir kārtot grāmatvedību. Grāmatvedībā uzskatāmi atspoguļojami visi uzņēmuma saimnieciskie darījumi, kā arī katrs fakts vai notikums, kas rada pārmaiņas uzņēmuma mantas stāvoklī (turpmāk - saimnieciskie darījumi). Grāmatvedību kārto tā, lai grāmatvedības jautājumos kvalificēta trešā persona varētu gūt patiesu un skaidru priekšstatu par uzņēmuma finansiālo stāvokli bilances datumā, tā darbības rezultātiem, naudas plūsmu noteiktā laikposmā, kā arī konstatēt katra saimnieciskā darījuma sākumu un izsekot tā norisei.

Minētā panta otrā daļa noteic, ka grāmatvedības sniegtajai informācijai jābūt patiesai, salīdzināmai, savlaicīgai, nozīmīgai, saprotamai un pilnīgai. Grāmatvedībai ir jānodrošina ieņēmumu un izdevumu norobežošana pa pārskata periodiem.

Tiesa secina, ka no Sūdzības iesniedzēja un viņa aizstāvja tiesas sēdē sniegtajiem paskaidrojumiem izriet, ka lietas ietvaros nav strīds par Sūdzības iesniedzējam piemērojamo atbildību, kas noteikta LAPK 166.^{6}panta pirmajā daļā, Sūdzības iesniedzējam pēc būtības neapstrīdot Lēmumā konstatēto pārkāpumu izdarīšanu.

Strīds lietas ietvaros pastāv par soda mēru, Sūdzības iesniedzējam piemērojot LAPK 166.^{6}panta pirmajā daļā noteikto atbildību un nosakot naudas sodu 250,00 *euro* apmērā.

Sūdzības iesniedzējs norāda, ka LAPK 166.^{6}pantā noteiktā atbildība piemērota izvēloties nepamatoti bargu sodu, jo pārkāpums bijis dokumentu kopiju esamība dažu dokumentu oriģinālu vietā, kas nav uzskatāms par būtisku pārkāpumu, kā arī nav radījis kaitīgas sekas. Uzskata, ka tematiskās pārbaudes ietvaros Sabiedrība iesniegusi gan kontu plānu, gan hronoloģiskās uzskaites reģistru, kā arī sniegti mutiski paskaidrojumi. Uzskata, ka iestādei bija jāpiemēro LAPK 21. panta vai LAPK 276.^{1}panta nosacījumi.

Tiesa norāda, ka Sūdzības iesniedzēja argumenti ir pretrunīgi un savstarpēji izslēdzoši vienlaicīgi norādot, ka neapstrīd administratīvās atbildības piemērošanu par lēmumā konstatētajiem pārkāpumiem, uzskatot, ka iespējams piemērot LAPK 21. panta vai LAPK 276.^{1}panta nosacījumus un vienlaicīgi sniedzot paskaidrojumus, ka ne visus VID tematiskajā pārbaudē konstatētos pārkāpumus Sabiedrība pieļāvusi, jo dokumenti VID darbiniekiem tikuši uzrādīti.

Tiesa konstatē, ka ar lietas materiālos esošajām ziņām neapstiprinās Sūdzības iesniedzēja aizstāvja norādītais, ka grāmatvedības kontu plāns un

hronoloģiskās uzskaites reģistrs VID tika iesniegts. Pierādījumi, kas apliecina minēto, kā arī citus apstākļus, kas norādītu uz VID konstatēto pārkāpumu neesamību, netika iesniegti arī tiesas sēdē.

Tiesa atzīst, ka Lēmumā konstatēto un aprakstīto darbību rezultātā VID pamatoti konstatējis, ka Sabiedrības grāmatvedības sniegtā informācija nav patiesa, pilnīga un saprotama, no kuras tematiskās pārbaudes laikā nav iespējams gūt skaidru priekšstatu par Sabiedrības saimniecisko darbību, finansiālo stāvokli, tās darbības rezultātiem, kā arī izsekot katra darījuma norisei.

Lēmumā Iestāde pamatoti norādījusi, ka grāmatvedības uzskaites būtība un galvenais uzdevums ir nodrošināt komercsabiedrības grāmatvedības reģistros patiesu un pilnīgu informāciju par tās saistībām, saimnieciskās darbības rezultātiem un finanšu stāvokli, bet /pers. A/, pieļaujot vairākus grāmatvedības kārtošanas jomu reglamentējošos normatīvo aktu pārkāpumus, konkrētajā gadījumā ir apgrūtinājis VID amatpersonām veikt likuma "Par nodokļiem un nodevām" 18.panta pirmās daļas 2.punktā noteiktos pienākumus, kas savukārt var aizskart valsts un sabiedrības kopējās intereses un var radīt būtiskas nodokļu sekas, kā arī ir liedzis gūt patiesu priekšstatu par Sabiedrības finansiālo stāvokli un par komercsabiedrības saimnieciskajiem darījumiem noteiktā laika posmā, kas pēc savas būtības nevar tikt atzīts par maznozīmīgu.

Tiesa secina, ka Lēmumā izvērtēta LAPK 21.panta piemērošana iespējamība, pamatoti atzīstot, ka konstatētie Sabiedrības pārkāpumi ir diferencēta rakstura, pieļauti ilglaicīgi, apgrūtina VID funkciju izpildi un neatbilst likuma "Par grāmatvedību" 2.panta pirmajā un otrajā daļā noteiktajiem Sabiedrības grāmatvedības kārtošanas pienākumiem un likuma "Par nodokļiem un nodevām" 15.pantā Sabiedrībai kā nodokļu maksātājam noteiktajiem pienākumiem.

Vērtējot piemērojamo sodu atbilstoši LAPK 166.^{6}panta nosacījumiem, Iestāde Lēmumā piemērojusi gan LAPK 32.panta nosacījumus par piemērojamā soda apmēru, ņemot vērā izdarītā pārkāpuma raksturu, pārkāpēja personību, viņa vainas pakāpi, mantisko stāvokli, kā arī soda samērību ar izdarīto pārkāpumu un kontekstā ar LAPK 22.pantā noteikto administratīvā soda mērķi. Tiesa atzīst, ka Sūdzības iesniedzējam piemērotais soda veids – naudas sods, nepiemērojot LAPK 166.^{6}pantā noteikto papildsodu, kā arī naudas soda apmērs 250 *euro* atbilst pantā noteiktajai sankcijai, ir atbilstošs un samērīgs.

[10] Vērtējot Sūdzības iesniedzēja argumentu par piemērotā soda samazināšanu 50% apmērā, ja soda samaksa tiktu veikta 15 dienu laikā, tiesa norāda, ka LAPK 276.^{1}panta pirmajā daļā norādīts uz minētā regulējuma mērķi - veicināt iestāžu un personu savstarpējo sadarbību un brīvprātīgu naudas soda izpildi. Minētā panta otrajā daļā ietverti nosacījumi, kuriem visiem izpildoties personu var nosacīti daļēji atbrīvot no naudas soda samaksas. Saskaņā ar šā panta pirmās daļas 1.punktu un 7.punktu personu var nosacīti daļēji atbrīvot no naudas soda samaksas, ja tā ir atzinusi savu vainu un piekrīt lēmumam par naudas soda uzlikšanu, kā arī, ja lieta netiek izskatīta bez personas, kuru sauc pie administratīvās atbildības, klātbūtnes. Lietā nav strīda, ka administratīvā pārkāpuma lieta Iestādē tika izskatīta bez Sūdzības iesniedzēja klātbūtnes, kā arī no lietā esošā iesnieguma (lietas 20.lapa) izriet, ka Sūdzības iesniedzējs sākotnēji savu vainu neatzina. Tādejādi tiesa secina, ka Iestādei nebija pamata piemērot LAPK 276.^{1}pantā minēto nosacītu daļēju atbrīvošanu no naudas soda samaksas, jo nepastāvēja šā panta otrās daļas 1. un 7. punktā noteiktie obligātie priekšnosacījumi.

Kā izriet no likumprojekta "Grozījumi Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā" anotācijas, iekļaujot LAPK jaunu administratīvā pārkāpuma lietvedības procedūru par nosacītu daļēju atbrīvošanu no naudas soda samaksas, tā tiesiskā regulējuma pamatā ir vienošanās process, proti, vienošanās noslēgšana ar sodīto personu par naudas soda izpildi saīsinātā termiņā ar mērķi samazināt administratīvo pārkāpumu lietvedības ilgumu situācijā, kad persona pilnībā atzīst savu vainu un piekrīt noteiktā soda veidam un apmēram. Turklāt vienošanās var tikt noslēgta par sākotnējā lēmuma izpildi un ir paredzēts, ka vienošanos var slēgt līdz pārsūdzēšanas termiņa beigām augstākajā iestādē.

Tātad secināms, ka tikai tai amatpersonai, kas ir tiesīga ar sākotnējo lēmumu uzlikt sodu personai par izdarīto administratīvo pārkāpumu, ir tiesības piedāvāt slēgt šādu vienošanos ar personu. Minētās tiesības amatpersonas var izmantot, izvērtējot iespēju noslēgt šādu vienošanos ar personu, kurai uzliekams sods par izdarītu administratīvo pārkāpumu. No LAPK 276.^{1}panta jēgas izriet, ka tā ir amatpersonas izvēle, ja atzīst to par nepieciešamu, bet nav amatpersonas pienākums, kas būtu obligāti jārealizē *(sk. Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijas 2017.gada 30.marta lēmumu lietā Nr.104AA-0245-17/11).*

[11] Tiesa atzīst, ka ar lietā iegūtajiem pierādījumiem ir pilnībā pierādīts, ka Sūdzības iesniedzējs kā SIA "SVIRSOTNE" valdes loceklis ir izdarījis administratīvos pārkāpumus, par kuriem atbildība paredzēta LAPK 165.^{2}pantā un 166.^{6}panta pirmajā daļā.

Iepriekš minēto apstiprina lietā esošie pierādījumi, tajā skaitā VID tematiskās pārbaudes akts Nr.23.3.2/157 par pārbaudes veikšanu, kas uzsākta 2017.gada 14.decembrī un pabeigta 2018.gada 10.janvārī, Protokols un pārsūdzētais Lēmums. Tiesa uzskata, ka Iestāde ir motivējusi savu Lēmumu ar pierādījumu analīzi kopsakarā ar normatīvajiem aktiem, ko tiesai nav pamata apšaubīt.

Tiesa atzīst, ka lietā nav gūti nekādi pierādījumi, kas pierādītu citus apstākļus, nekā tas ir norādīts Iestādes Lēmumā.

Pārējos Sūdzības iesniedzēja argumentus, kas izteikti sūdzībā, tiesa nevērtē, ievērojot Eiropas Cilvēktiesību atziņas, proti, kā vairākkārt atzinusi Eiropas Cilvēktiesību tiesa, no Eiropas Cilvēku tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 6.panta izriet tiesas pienākums argumentēt spriedumu, bet tas nav saprotams kā prasība detalizēti atbildēt uz jebkuru argumentu *(sk., piemēram, 61.punktu 1994.gada 19.aprīļa spriedumā "Van de Hurk v The Netherlands" (iesnieguma Nr.16034/90)).* Tiesai ir atļauts izvērtēt argumentus, kurus tā uzskata par nozīmīgiem no tiesību viedokļa *(sk. Eiropas Cilvēktiesību tiesas komisijas 1986.gada 13.oktobra lēmumu).*

[11] Tiesa secina, ka Sūdzības iesniedzējam uzliktais naudas 250,00 *euro* apmērā ir noteikts atbilstoši Latvijas APK 35.panta otrās daļas nosacījumiem, sankcijas ietvaros, kura ir paredzēta par smagāko pārkāpumu.

[21] Latvijas APK 289.^{12} panta pirmajā daļā norādītos apstākļus, kas viennozīmīgi ir par pamatu iestādes lēmuma atcelšanai, tiesa nekonstatē. Tāpat tiesa nekonstatē procesuālus pārkāpumus, kas būtu par pamatu lēmuma atcelšanai, un lietvedības izbeigšanai.

[22] Izvērtējot visu iepriekš minēto, tiesa atzīst, ka sūdzība nav pamatota un tādēļ noraidāma, bet Iestādes lēmums atstājams negrozīts.

Rezolutīva daļa

Pamatojoties uz Latvijas APK 289.^{12}panta otrās daļas 1.punktu, 289.^{13}pantu, 289.^{18}panta pirmo daļu tiesa

nosprieda

Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektora p.i. D.Pelēkās 2018.gada 6.aprīļa lēmumu Nr.30.7- 22.11/1571 atstāt negrozītu, bet /pers. A/ sūdzību noraidīt.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijā 10 (desmit) darba dienu laikā no sprieduma pieejamības dienas tiesas kancelejā.

Spriedums tiesas kancelejā pieejams 2018.gada 23.novembrī.

Rīgas rajona tiesas tiesnese K.Evertovska